

F

Pasaulinės fantastikos Aukso fondas

75

Glen Cook JUODOJI GVARDIJA

Glen Cook
JUODOJI GVARDIJA
Fantastinis romanas

Juodoji Gvardija egzistuoja tūkstančius metų. Nesuskaičiuojami jos žygdarbiai bei skaudūs pralaimėjimai kruopščiai užrašomi Metraščiuose. Tačiau net Metraščiuose nerastum aprašytų tokių siaubingų laikų, kuriuos nūnai tenka išgyventi Gvardijai. Todėl, kad dabar ji tarnauja iš kapo prisikėlusiai Valdovei. Kai kas mano, jog atgimusi Valdovė saugo žmoniją nuo antgamtinio blogio. Kai kas tuo smarkiai abejoja. O užsigrūdinę Juodosios Gvardijos kariai užkasa savo abejones kartu su savo mirusiais...

Iš anglų kalbos vertė REDA ADOMAVIČIŪTĖ
Serija "Pasaulinės fantastikos Aukso fondas"

75 tomas. Serija įkurta 1990 m.

Glen Cook - THE BLACK COMPANY

New York, Tor books, 1996

Copyright © by Glen Cook, 1984

Cover art copyright © by Luis Royo, 1995

Vertimas į lietuvių kalbą © leidykla "Eridanas", 1997

Elektroninė versija © Knygute.lt, 2012

Pirmas skyrius **PASIUNTINYS**

Vienaakis sako, kad pranašiškų ženklų ir stebuklų buvo pakankamai. O kad jų nesupratome, mums belieka kaltinti tik save. Vienaakio luošumas jokių būdu nesumažina jo paties neįtikėtino neįžvalgumo.

Iš giedro dangaus blykstelėję žaibai trenkė į Nekropolio Kalvą. Vienas žaibas atsimušė į antkapyje įspaustą bronzinę lentelę ir ištrynė pusę užrašo. Lijo akmenimis. Sukraujavo statulos. Keleto šventyklų kunigai pranešė apie paaukotas aukas be širdžių ir kepenų. Šakučių Barakuose, kur buvo apgyvendintas Miesto Dalinys, vis pasirodydavo Šėtonas. Devynis vakarus iš eilės virš Bastiono ratus suko juodi gričiai. Po to vienas jų išvarė erelį, gyvenusį Popierinio Bokšto viršūnėje.

Astrologai atsisakė skaityti iš žvaigždžių, bijodami dėl savo gyvybių. Gatvėmis klaidžiojo pamišęs pranašas ir skelbė artėjančią pasaulio pabaigą. Bastioną paliko ne tik erelis, nuvyto ir gebenės ant tvirtovės pylimų, užleisdamos vietą vijokliniams augalams, kurie tikrai ryškiausioje saulės šviesoje atrodė ne visiškai

juodi.

Bet taip atsitinka kiekvienais metais. Ir tik kvailiai visame kame įžiūri pranašiškus ženklus.

Mes privalėjome būti geriau pasiruošę. Juk mes turėjome keturis gana išsilavinusius burtininkus, kad atsilaikytume prieš grobuoniškus rytojus; tad niekad nekreipdavom dėmesio į tariamas pranašystes pagal avių žarnas.

Vis tik geriausi pranašai yra tie, kurie remiasi praeities ženklais. Jie surašo fenomenalius metraščius.

Berylas amžinai svyruoja, ir jis pasiruošęs suklupti virš chaoso bedugnės. Brangakmenių Miestų Karalienė buvo sena, sunykusi ir pamišusi, nuo jos dvokė degeneracija ir moraliniu puvimu. O naktinėse miesto gatvėse buvo galima sutikti ką tik nori. Niekas negalėjo nuste-
binti.

Aš atlapojau visas langines ir meldžiau vėjeliui, kuris nupūstų iš uosto pūvančios žuvies ir viso kito dvoką. Tačiau vėjas buvo toks silpnas, kad negalėjo net sujudinti voratinklio. Aš nusišluosčiau nuo veido prakaitą ir susirau-

kiau, pamatęs savo pirmąjį pacientą.

- Vėl krabai, Garbaniau?

Jis silpnai šyptelėjo. Jo veidas buvo išbalęs.

- Mano skrandis, Krankly.

Jo viršugalvis atrodė kaip nupoliruotas stručio kiaušinis. Todėl jį ir vadino Garbaniumi. Aš pasižiūrėjau į dienotvarkę ir budėjimo grafiką. Nieko, ko jis galėtų norėti išvengt.

- Man blogai, Krankly. Iš tikrųjų.

- Chm... - aš nutaisiau savo profesionalią mišą, neabejodamas negalavimo priežastimi. Nepaisant karščio, jo oda buvo šalta ir drėgna.

- Valgei ką nors ne iš maisto sandėlio, Garbaniau?

Jam ant galvos lyg nugalėtoja nutūpė musė. Jis nepastebėjo.

- Taip. Tris ar keturis kartus.

- Aha, - aš sumaišiau bjaurų baltą viralą. - Išgerk tai. Visą.

Jau po pirmo gurkšnelio jo veidas persikreipė.

- Klausyk, Krankly, aš...

Mane pykino net to skysčio kvapas.

- Gerok, drauguži. Kol aš sukūriau reikalingą skystį, du vyrai mirė. Po to Skurdžius išgėrė jo

ir išgyveno.

Viskas tuo ir buvo pasakyta. Jis išgėrė.

- Tai sakai, kad nuodai? Tie prakeikti Mėlynieji ko nors man pakišo?

- Nurimk. Tu pasveiksi. Na, taip. Panašu į tai.

Man teko padaryti skrodimą. Žvairiui ir Laukiniam Briusui, kad sužinočiau tiesą. Tai buvo sumaniai pagaminti nuodai.

- Gulk ant to gulto, ten užpūs vėjelis - jei tik tas kalės vaikas kada nors atsiras. Ir gulėk ramiai. Leisk viralui veikti.

Aš jį paguldžiau.

- Sakyk, ką tu ten valgei?

Aš pasiėmiau parkerį ir popieriaus lapą, pritvirtintą prie lentos. Tą patį dariau ir su Skurdžium, ir su Laukiniu Briusu prieš šiam numirštant, ir aš turėjau seržanto iš Žvairio būrio pasakojimą apie tai, ką ir kada jis darė. Aš buvau tikras, kad nuodai atsirado iš kurio nors vieno netoli esančio rūšio, kur Bastiono kariai dažnai užsuka pavalgyti.

Garbanius paminėjo vieną iš jau pažymėtų lentelėje.

- Bingo! Dabar mes jau žinome tuos išperas.

- Kas? - Jis jau buvo pasiruošęs pašokti.

- Tu ilsėkis. Aš einu pasimatyti su Kapitonu.

Paplekšnojau jam per petį ir pasižiūrėjau į gretimą kambarį. Šį rytą, be Garbaniaus, daugiau nieko nebuvo.

Aš išsirinkau ilgą kelią palei Trejano Sieną, kuri supa Berylo uostą. Pusiaukelėje sustojau ir pažvelgiau į šiaurę, į Kančių Jūrą, kuri matėsi už molo, švyturio ir Tvirtovės Salos. Tamsiame pilkai rudame vandenyje mirgėjo spalvotos laivų burės, kurios buvo išsibarsčiusios maršrutų tarp Brangakmenių Miestų tinkle. Oras vis dar buvo sunkus ir ūkanotas. Horizonto įžiūrėti buvo neįmanoma. Bet prie pat vandens oras judėjo. Aplink salą visuomet pūtė vėjelis, nors jis ir vengė kranto, lyg bijodamas raupų. Sukančios ratus žuvėdros atrodė tokios paniurusios ir ilgesingos, kokius diena žadėjo padaryti ir daugumą žmonių.

Dar viena vasara tarnybos pas Berylo Seniūną, amžinai paniurusį ir prakaituojantį. Nedėkingas darbas - saugoti jį nuo politinių varžovų ir nedisciplinuotų jo paties karių. Dar viena vasara pragariško darbo tokiems, kaip Garbanius. Nors alga buvo padori, tačiau net ir skambi moneta nedžiugino. Mūsų pirmtakai sutriktų, pamatę mus tokius pažemintus.

Berylas nors ir nuskurdo, bet vis tik tai senas ir paslaptingas miestas. Jo istorija - tai bedug-

nis juodas šulinyš. Ir aš jaučiu malonumą, mėgindamas išmatuoti jo tamsų gylį, bandydamas atskirti faktus nuo pramanų, legendų ir mitų. Nelengva užduotis, nes ankstesnieji miesto istorikai rašė, norėdami įtikti tų laikų valdovams.

Man pats įdomiausias periodas - senoji karalystė, kuri bent jau aprašyta chronologiškai. Tuomet, viešpataujant Nijamui, atsitiko taip, kad atėjo piktoji dvasia, kuri buvo nugalėta tik po dešimties metų siaubo ir buvo įkalinta tamsiame kape Nekropolio Kalvos viršūnėje. To siaubo aidas vis dar girdimas folklore ir motinų pastabose nepaklusniems vaikams. Bet dabar jau niekas neprisimena, kokia buvo ta piktoji dvasia.

Aš patraukiau toliau, praradęs viltį pasislėpti nuo karščio. Sargybiniai savo tamsiose būdėlėse buvo užsimetę ant kaklo rankšluosčius.

Netikėtai papūtė vėjas. Priešais mane buvo uostas. Iš už salos pasirodė laivas. Jis buvo didžiulis, ir kiti laivai palyginti su juo atrodė kaip nykštukai. Išsipūtusios juodos burės centre matėsi sidabrinė kaukolė. Jos raudonos akys žibėjo. Pro nulūžusius dantis veržėsi liepsnos. Kaukolę gaubė švytinti sidabrinė juosta.

- Kokia čia velniava? - paklausė sargybinis.

- Nežinau, Baltasai.

Laivo dydis mane nustebino labiau nei rėkianti burė. Keturi Gvardijai priklausantys burtininkai galėjo sugalvoti šį šou. Bet aš niekad anksčiau nemačiau laivo su penkiomis eilėmis irklų.

Aš prisiminiau, ko atėjęs, ir pabeldžiau į Kapitono duris. Jis neatsakė. Nusprendžiau įeiti be pakvietimo ir pamačiau jį knarkiantį savo dideliame mediniame krėsele.

- Ei! - surikau aš. - Gaisras! Maištininkai mieste! Šokėjas prie Nuolydžio Vartų!

Šokėjas buvo generolas, kuris senovėje beveik sugriovė Betylą. Žmonės vis dar sudreba, išgirdę jo vardą.

Kapitonas išliko ramus. Jis nei kilstelėjo antakių, nei šyptelėjo.

- Tu akiplėša, Krankly. Kada tu išmoksi paklusti įsakymams?

Tai reiškė, kad pirmiausia reikia susirasti Leitenantą ir netrukdyti Kapitono, jei tik Mėlynieji dar nepuola Bastiono.

Aš papasakojau apie Garbanių ir apie savo spėjimus.

Jis nukėlė kojas nuo stalo.

- Atrodo, tai darbas Laimingajam.

Jo balsas nuskambėjo rūščiai. Niekas, kenkiantis Juodosios Gvardijos vyrams, neliks nenubaustas.

Laimingasis buvo pats bjauriausias būrio vadas. Jis nusprendė, kad tuzino vyrų pakaks, bet leido Tyleniui ir man eiti kartu. Aš galėjau lopyti sužeistuosius. Tylenis galėjo būti naudingas, jei Mėlynieji žaistų šiurkščiai. Tylenis sulaukė mus pusei dienos, kol jis vaikščiojo po miškus.

- Kokį velnią tu sugalvojai? - paklausiau aš, kai jis grįžo nešinas maišu, kuris atrodė prigrūstas žiurkių.

Jis tik nusišypsojo. Nebylys yra, nebyliu ir liks.

Taverna vadinosi "Molas". Vieta buvo patogi susibūrimams. Ten aš praleidau ne vieną vakarą. Laimingasis pastatė tris savo vyrus prie užpakalinių durų ir po porą prie abiejų langų. Dar du jis nusiuntė ant stogo. Visuose Berylo pastatuose yra liukas stoge. Vasaromis žmonės miega viršuje.

Visus kitus jis įsivedė į "Molą" pro pagrindines duris.

Laimingasis buvo nedidelis, įžūlus vyrukas, mėgstantis dramatiškus gestus. Jo pasirodymas turėjo būti palydėtas fanfaromis.

Minia sustingo, įsispoksojusi į mūsų skydus, plikus kalavijus ir surauktus veidus, kurie matėsi iš po šalmų.

- Verusai! - sušuko Linksmasis. - Siųsk čionai savo bosą!

Pasirodė šeimos, turinčios šią taverną, galva. Jis artinosi prie mūsų šonu, lyg šunytis, besitinkintis spyrio. Lankytojai subruzd.

- Tylos! - sugriaudėjo Laimingasis.

Nors ir buvo mažas, jis galėjo garsiai užrikti.

- Kuo galėtume padėti, gerbiamieji ponai? - paklausė senis.

- Vesk čionai savo sūnus ir vaikaičius, Mėlynasis.

Sugirgždėjo kėdės. Kareivis trinktelėjo kalavijų į stalo kraštą.

- Sėdėkit ramiai, - pasakė Laimingasis. - Jūs paprasčiausiai pietaujate, aišku? Po valandos būsit laisvi.

Senis ėmė drebėti.

- Aš nesuprantu, sere. Ką mes padarėme?

Laimingasis piktai išsišiepė.

- Jis vaidina esąs nekaltas. Žmogžudystė, Verusai. Dvi žmogžudystės nuvuodijant. Teisėjai nutarė nubausti kaltininkus.

Jis mėgavosi.

Laimingasis nebuvo iš tų žmonių, kurie man patinka. Jis taip ir liko vaikigalis, kuris nutraukia musėms sparnus.

Nubausti kaltininkus reikė viešai nukryžiuoti ir palikti paukščiams, mintantiems dvėseliena. Beryle tik nusikaltėliai laidojami nesudeginti arba visai nelaidojami.

Iš virtuvės pasigirdo triukšmas. kažkas mėgino pasprukti pro užpakalines duris. Mūsų vyrai neleido to padaryti.

Viešasis kambarys pratrūko. Mums smogė durklais apsiginklavusių žmonių banga.

Jie nubloškė mus atgal prie durų. Tie, kurie buvo nekalti, žinoma, bijojo būti nuteisti kartu su kaltisiais. Berylo teisingumas greitas, nepagalvotas ir žiaurus, ir retai kada kaltinamieji gali pasiteisinti.

Šalia skydo sušvytėjo durklas. Krito vienas mūsų vyrų. Aš nekoks kovotojas, bet stojau jo vieton. Laimingasis kažką pagiriamai pasakė, bet aš nesupratau.

- Tu praleidai savo šansą patekti į dangų, -

atšoviau aš. - Tavęs niekad neįtrauks į Metraščius.

- Nesąmonė. Ten visus įtrauks.

Krito tuzinas miestiečių. Įdubimuose ant grindų telkšojo kraujo balos. Lauke prisirinko žiūrovų. Netrukus kokie nors galvažudžiai smogs mums iš nugaros.

Durklas kliudė Laimingąjį. Jis prarado kantrybę.

- Tyleni!

Tylenis jau darbavosi, bet jis buvo Tylenis. Tai reiškė - jokio garso ir labai mažai rodymosi bei šėlsmo.

"Molo" lankytojai ėmė daužyti sau per veidus ir mosikuoti rankomis, bėgdami nuo mūsų. Jie striksėjo ir šoko, griebėsi sau už nugarų ir užpakalių, cypavo ir pasigailėtinai stūgavo. Keletas pargriuvo.

- Kokį velnią tu padarei? - paklausiau aš.

Tylenis išsiviepė, parodydamas aštrius dantis. Jis prabraukė ranka man prieš akis, ir aš pamačiau viską, kas vyko "Mole", visai kitaip.

Pasirodo, maiše jis atsitempė širšių lizdą; jei jūsų nelydi sėkmė, pietų Berylo miškuose jūs lengvai galite susidurti su jomis. Lizdo gyventojai buvo monstrai, panašūs į kamanes, kuriuos

valstiečiai vadina plikaveidėmis širšėmis. Gamtoje niekas neturi bjauresnio būdo nei jos. Jos greitai sutramdė minią, nepaliesdamos mūsų vaikinių.

- Puikus darbas, Tyleni, - pasakė Laimingasis po to, kai išliejo savo įniršį ant kelių nelaimingų lankytojų. Likusius gyvus jis išvijo į gatvę.

Aš apžiūrėjau vieną nukentėjusį, o sveikas karys pasirūpino kitu sužeistuoju. Laimingasis tai vadino sutaupymu Seniūnui, kad nereikėtų mokėti teismui ir budeliui. Tylenis, vis dar išsišiepęs, stebėjo. Vis tik jis man nelabai patinka, nors aš darbe ir nedažnai su juo susiduriu.

Mes paėmėm daugiau belaisvių, nei tikėjome.

- Jų visas būrys, - Laimingojo akys žibėjo. - Dėkui, Tyleni.

Kolona nusitęsė per visą kvartalą.

Lemtis - permaininga kalė. Ji atvedė mus į "Molo" taverną kritiniu momentu. Besisukindamas ten, mūsų raganius aptiko visą minią, kuri slėpėsi po vyno rūsiu. Tarp jų buvo ir patys žymiausi Mėlynieji....